

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну магістерську роботу

Сизоненко Олександри Олександрівни

ПРЕЛЮДІЇ ДЛЯ ФОРТЕПІАНО УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ XX СТОЛІТТЯ: ДОСВІД СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ

*(науковий керівник – доктор мистецтвознавства, професор, академік академії наук вищої
школи України Шаповалова Л.В.)*

Магістерська робота Сизоненко Олександри Олександрівни належить до типу наукових досліджень, що органічно поєднують інтереси музичної теорії та музичної практики. Сполучення академічного музикознавчого підходу з поглядом виконавця-практика формує гнучку систему аналітичних інструментів, яка адаптується до постановки проблеми жанрової атрибуції фортепіанної прелюдії та дає змогу врахувати її найтонші аспекти.

З огляду на детальне ознайомлення зі змістом кваліфікаційної роботи встановлено, що здобувачка вперше в музикознавстві здійснює системне осмислення прелюдії як жанру в українській фортепіанній музиці XX століття, виявляє зв'язки з європейською традицією та окреслює жанрово-стильову й виконавську специфіку досліджуваних творів, що становить наукову новизну отриманих результатів. Особливої цінності дослідженню надає компаративний аналіз інтерпретацій представників харківської фортепіанної школи, що дає змогу виявити спільні риси в обраних виконавських версіях прелюдій С. Борткевича.

Магістерська робота сформована відповідно до всіх вимог наукової роботи і виконана на належному рівні. Структура рецензованого дослідження представлена у двох розділах (чотирьох підрозділах).

У Першому розділі здійснено історико-теоретичний огляд жанру прелюдії, його становлення в західноєвропейській та українській музичних культурах, а також стисло проаналізовано творчість видатних композиторів України. Розділ узагальнює основні жанрово-стильові особливості та тенденції розвитку прелюдії.

Аналітичні сторінки Другого розділу присвячено системному дослідженню композиторського трактування жанру прелюдії в творчості Сергія Борткевича та Василя Барвінського у поєднанні з аналізом механізмів виконавської реалізації обраних творів та порівнянням різних інтерпретаційних версій. Розділ виконано з позиції виконавця-практика, що, на думку рецензента, робить його особливо цінним.

Вкажемо на окремі зауваження, що в цілому не впливають на позитивне враження рецензента.

1 У кваліфікаційній магістерській роботі відсутні нотні приклади, які б додатково унаочнювали специфіку письма композиторів.

2. Список джерел збагатили б праці, наукова проблематика яких пов'язана з композиторським виміром, заявленим у самій назві магістерської роботи та меті (Ніколаєвська, Ю. (2020). *Номо Interpretatus* в музичному мистецтві XX–XXI століть: монографія. Харків: Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського; Малий, Д. (2021). Техніка письма як складова композиційного процесу (на прикладі творчої практики другої половини XX–XXI століть). Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків. Вип. 59. С. 117–130).

Рецензована робота викликала кілька запитань до автора:

1. Враховуючи те, що фортепіанна прелюдія має дуже високий ступінь свободи змісту, на чому переважно ґрунтується її жанровий інваріант (наприклад, у певну епоху чи у творчості окремого композитора)?

2. У чому Ви, як виконавиця, бачите основні завдання в процесі створення власної інтерпретаційної версії прелюдії?

3. Чи відомі Вам зразки прелюдій в композиторській творчості XXI століття (можливо сучасних композиторів України?).

3. Чи є спільні риси у піанізмі представників харківської фортепіанної школи? І якщо так, то які?

Отже, рецензована магістерська робота відповідає вимогам, що пред'являються до робіт відповідного кваліфікаційного рівня, і заслуговує на відмінну оцінку, а її авторка – Сизоненко Олександра Олександрівна – присудження освітньої кваліфікації Магістр музичного мистецтва.

Доктор філософії,
концертмейстер кафедри
майстерності актора та режисури
драматичного театру
ХНУМ імені І.П. Котляревського



С. О. ПИЛИПЕНКО